

Kompetanseplan

«Jeg er meg!» 2022 - 2023

Barneskole

Larvik kommune ble i 2018 tildelt midler fra Program for folkehelsearbeid i kommunene "[Vestfold på laget](#)". I underkant av 4 millioner kroner ble tildelt for en periode på 4 år (2018-2022). "Jeg er meg!" ble Larvik kommune sitt prosjekt.

Våren 2020 ble Larvik kommune tildelt 2 895 000 i tilskuddsordningen "[Sammen mot](#)"; Forebygging av vold og overgrep i et folkehelseperspektiv. I søknaden presiserte vi at vi ønsker å bruke disse midlene til å videreføre "Jeg er meg!" til skole.

I prosjektet "[Jeg er meg!](#)" jobber vi for å fremme barns seksuelle helse og for å forebygge seksuelle overgrep mot barn. Prosjektet har til hensikt å styrke alle ansattes kunnskap og bevissthet om barns naturlige seksuelle utvikling, og hvordan denne kommer til uttrykk gjennom lek og atferd. Ved å øke denne kompetansen hos fagpersoner, er vårt håp at de blir satt i bedre stand til å snakke med barn om disse temaene, og dermed lettere kan identifisere barn det er grunn til å bekymre seg for.

[Retningslinjer for helsestasjons- og skolehelsetjeneste](#) (2017), [Rammeplan for barnehage](#) (2017), [Nye læreplaner med overordna del\(2020\)](#) påpeker at et viktig satsningsområde for både helsestasjon, barnehage, skole og skolehelsetjeneste skal være forebygging, avverging og avdekking av vold, overgrep og omsorgssvikt. Dette finner vi også igjen i BLD's prop 12S; [Opptappingsplan mot vold og overgrep](#) (2017-2021).

I Helse- og omsorgsdepartementets [Strategi for seksuell helse](#) (2017-2022), tydeliggjøres betydningen av å sikre en god seksuell helse i hele livsløpet og til hele befolkningen. I strategien likestilles barns seksuelle helse med barns generelle helse, både fysisk og psykisk.

[NKVTS Rapport 4-19](#), den såkalte UEVO rapporten, viser at 1 av 5 barn i Norge har opplevd fysisk vold fra en voksen i hjemmet minst en gang. 1 av 10 har opplevd det gjentatte ganger, mens 1 av 20 har opplevd grov vold, som å bli banket opp eller bli sparket av en voksen i hjemmet. 1 av 20 har opplevd seksuelle overgrep fra en voksen. Under nedstengingen våren 2020 pga koronapandemien var det så mange som 1 av 6 barn som rapporterte om å ha opplevd en form for psykisk eller fysisk vold eller seksuelle overgrep. Flere opplevde seksuelle overgrep på nett for første gang i livet.

I [Læreplanverkets overordnede del](#), står det:

«Folkehelse og livsmestring som tverrfaglig tema i skolen skal gi elevene kompetanse som fremmer god psykisk og fysisk helse, og som gir muligheter til å ta ansvarlige livsvalg. I barne- og ungdomsårene er utvikling av et positivt selvbilde og en trygg identitet særlig avgjørende.

Et samfunn som legger til rette for gode helsevalg hos den enkelte, har stor betydning for folkehelsen. Livsmestring dreier seg om å kunne forstå og å kunne påvirke faktorer som har betydning for mestring av eget liv. Temaet skal bidra til at elevene lærer å håndtere medgang og motgang, og personlige og praktiske utfordringer på en best mulig måte.

Aktuelle områder innenfor temaet er fysisk og psykisk helse, levevaner, seksualitet og kjønn, rusmidler, mediebruk, og forbruk og personlig økonomi. Verdivalg og betydningen av mening i livet, mellommenneskelige relasjoner, å kunne sette grenser og respektere andres, og å kunne håndtere tanker, følelser og relasjoner hører også hjemme under dette temaet».

I [Kvalitet i Larvikskolen](#), er det særlig kapitlene 3.5: Tverrfaglige tema, 4.3: Samarbeid mellom hjem og skole, 5: Kvalitet i SFO og 6: Bedre tverrfaglig innsats i hele opplæringsløpet (BTI), og dokumentet [Godt skolenærvær](#), som er relevante for prosjektet.

For at ansatte både skal kunne snakke med barn om kropp, seksualitet og grenser på en god og ivaretagende måte, og kunne veilede foreldre i å kunne snakke med barna sine om det samme, er det viktig at de selv har god kunnskap og et bevisst og reflektert forhold til egne holdninger og erfaringer.

På bakgrunn av dette, har vi utarbeidet et forslag til kompetanseplan for ansatte i skole/SFO. (Helsesykepleiere tilknyttet skolene har i løpet av 2019-2020 gjennomgått tilsvarende kompetanseplan)

Parallelt med at ansatte i skole/SFO kurses i temaene skissert i kompetanseplanen under, skal lærere gjennomføre "Jeg er meg!"- tematimer med elever på 4. og 7.trinn, jamfør forslag til egen plan for årshjul.

Forslag til temaplan for 4. og 7.klasse:

[Årshjul 4.klasse.docx](#)

[Årshjul 7.klasse.docx](#)

Det er tenkt at det skal gjennomføres tematimer enten ukentlig eller annenhver uke gjennom hele året, fra og med skoleåret 2021-2022. Helsesykepleier tilknyttet den enkelte skole skal delta i samarbeid og planlegging/ gjennomføring i den grad det er hensiktsmessig og lar seg gjøre. Prosjektlederne kan selvfølgelig hentes inn til veiledning ved ønske og behov.

Kompetanseplan

Høsten 2022:

Når	Hva	Hensikt
Vårsemester	Beslutning om hvilke skoler som skal inkluderes i prosjektet Lage et utkast til «tidslinje», og kompetanseplan	Å få med skoler som er interessert i tematikken Medbestemmelse, motivasjon og engasjement
Vår /tidlig høst	Informasjon om prosjektet til FAU	Spre informasjon Hindre motstand og misforståelser Å få foreldrerepresentanter “med på laget”. Opplevelse av å bli hørt -samskaping. Forankringsarbeid. Øke foreldre - lærersamarbeid rundt tematikken. Øke kunnskap og kompetanse hos foreldrene.
Vår/ tidlig høst 2022	Informasjon om prosjektet til personalgruppene	God start Skape nysgjerrighet, motivasjon og engasjement Felles forståelse. Skape forutsigbarhet for det som skal i gang (gjennomgang av årshjul og kompetanseplan).
August 2022	Felles ½ fagdag Tema: “Barns seksuelle helse” v/Margrete Wiede Aasland	Øke kunnskap om barns seksualitet Bryte tabuer Reflektere over egne ressurser og begrensninger i forhold til å forholde seg til tematikken i skolen Legge grunnlag for økt trygghet til å iverksette god seksualitetsundervisning i skolen
September 2022 (personalmøtetid)	1. Personalmøte Tema: Oppfølging etter fagdag om barns seksuelle helse	Repetisjon fra hovedpunktene i fagdagen Refleksjoner og bevisstgjøring om tema Øve for å skape trygghet rundt tema
September/oktober 2022	Temaforeldremøter (gjennomføres på 4. og 7.trinn)	Spre kunnskap Legge til rette for samarbeid og dialog skole - hjem knyttet til tematikken Gjøre det lettere for foreldre å ta kontakt med skolen ved bekymring for barn

		<p>Skape blest og oppmerksomhet rundt tema og tiltaket</p> <p>Bidra til større trygghet rundt tema, bygge sikkerhetsnett</p> <p>https://www.bufdir.no/Foreldreverd/ag/Skolebarn/Barn_og_seksualitet/</p>
Oktober/ November 2022 (personalmøtetid)	<p>2. Personalmøte</p> <p>Tema: Normal eller bekymringsfull seksuell atferd?</p>	<p>Bli tryggere på hva som er normalt og hva som bør bekymre oss når det gjelder barns seksuelle atferd</p> <p>Bli tryggere på å benytte verktøyet "Trafikklyset" som en hjelp til å vurdere tiltak</p> <p>Øke handlingskompetansen gjennom refleksjoner og øvelser</p>

Våren 2023

Når	Hva	Hensikt
Januar 2023	<p>Felles fagdag</p> <p>Tema: "Seksuelle overgrep mot barn" v/Siri Søftestad</p>	<p>Øke kunnskap om tema</p> <p>Bidra til økt trygghet og handlingskompetanse når vi er bekymret for barn</p>
Februar 2023	<p>3. Personalmøte</p> <p>Tema: Oppfølging etter fagdag om seksuelle overgrep</p>	<p>Repetisjon fra hovedpunktene i fagdagen</p> <p>Refleksjoner og bevisstgjøring om tema</p> <p>Øve for å skape trygghet rundt tema</p> <p>Presentere e-læringsmodulen Kurs: Vold og seksuelle overgrep mot barn - skolekurset</p>
Mars/april 2023	<p>4. personalmøte</p> <p>Tema: Samtaler med barn</p>	<p>Bli kjent med verktøyet Snakke med barn</p> <p>Bidra til å bli tryggere på å ta de viktige samtaler med barn vi er urolige for</p> <p>Samtaleteknikker</p>

		Lære om hva som er viktig å tenke på når et barn kanskje er utsatt for vold eller overgrep.
Mai 2023	5. Personalmøte Tema: Barnevernets rolle ved bekymring for barn. v/mottaket i barnevernet	Bli tryggere på barnevernets rolle Bli tryggere på å gå fra bekymring til handling. "Se meg" Bli tryggere på skillet mellom meldeplikt og avvergeplikt Bli tryggere på hva som skal til for å skrive en god bekymringsmelding

Mellom de skisserte fagdagene og personalmøtene, bør det settes av tid til at det jobbes med innhold i tema-timer på 4. og 7.trinn. Ideer og opplegg deles på felles plattform i Google. Prosjektledere bidrar gjerne med veiledning og tips om nettressurser.

Vi ønsker å legge til rette for at 2 - 4 lærere fra 4. og 7.trinn bidrar som ekstra ressurspersoner fra skolen. Disse kan delta på felles møter med tilsvarende lærere fra andre skoler som deltar i prosjektet. Hensikt: dele gode ideer for innhold i de ulike tema-timene. Dette tror vi både vil gi inspirasjon og skape en bevisstgjøring og eierskap til prosjektet, noe vi vet er en viktig suksessfaktor.

Prosjektledere «Jeg er meg!»

Larvik kommune:

Inger Marie Otterdal

Mailadresse: imo@larvik.kommune.no

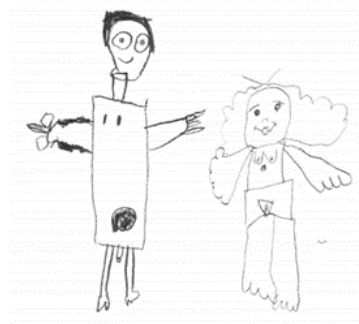
Telefon: 98225607

&

Mette Synnøve Omsland

Mailadresse: mette.synnove.omsland@larvik.kommune.no

Telefon: 98253322

Lenker det er henvist til i dokumentet:

BLD's prop 12S; Opptrappingsplan mot vold og overgrep:

<https://www.regjeringen.no/contentassets/f53d8d6717d84613b9f0fc87deab516f/no/pdfs/prp201620170012000dddpdfs.pdf>

Godt skolenærvær - jeg er urolig - hva gjør jeg?:

<https://kvalitet.larvik.kommune.no/kulturogoppvekst/Publishing/Document/LoadLocalContent/4381?forOL1=kulturogoppvekst>

Kvalitet i Larvikskolen:

<https://kvalitet.larvik.kommune.no/kulturogoppvekst/Publishing/Document/LoadLocalContent/3462?forOL1=kulturogoppvekst>

Larvik kommune, "Jeg er meg!":

<https://www.larvik.kommune.no/barnehage/prosjekter/jeg-er-meg/>

Læreplanverket, overordnet del:

<https://www.udir.no/lk20/overordnet-del/prinsipper-for-laring-utvikling-og-danning/tverrfaglige-temaer/folkehelse-og-livsmestring/>

Nasjonalfaglige retningslinjer for helsestasjons- og skolehelsetjeneste:

<https://www.helsedirektoratet.no/retningslinjer/helsestasjons-og-skolehelsetjenesten>

Rammeplan for barnehage:

<https://www.udir.no/laring-og-trivsel/rammeplan/>

Strategi for seksuell helse:

[Snakk om det! Strategi for seksuell helse \(2017–2022\)](#)

Vestfold og Telemark fylkeskommune; "Sammen mot":

<https://www.vtfk.no/meny/tjenester/opplaring-og-folkehelse/folkehelse/program-for-folkehelsearbeid/sammen-mot/>

